

Darius Luca HUPOV

SONDA

Avea ordine precise, din momentul plecării. Era o sondă inteligentă care nu greșea niciodată. Întruchipa visurile proiectanților, arta constructorilor. Dar mai ales era inteligență din inteligența civilizației care o crease și pe care o reprezenta. Călătorea în cosmos de mult și nu întâlnise făpturi cu adevărat inteligente. Programul auxiliar o îndemna să spere. Uneori, plictisită de atâta sperat, cataloga civilizațiile la repezeală. Mai ales când densitatea lor era de două ori sub cifra medie. Făcea astfel economie de timp și energie, cu toate că nu era neapărată nevoie.

Acum se apropia de o planetă unde detectase viață. Era destul de supărată, avea o defecțiune în sistemul energetic și dorea să termine repede cu analiza pentru a se apuca de reparații. Branșă sistemul care îi furniza ordonat, conform unui algoritm, datele despre planetă: volum, densitate mijlocie, suprafață, viteză medie pe orbită, accelerație gravitațională, albedo. Era cel mai important dintre toate. O interesa în special capacitatea de reflexie a undelor electromagnetice de frecvență foarte mare. Rațiuni de ordin strategic, să zicem.

Apoi urma catalogarea: constantă de localizare, codul sistemului, albedoul. De exemplu, planeta aceasta va fi de acum înainte: G2-CY-A12. Îi plăcea cum sună. Ordonase cifrele după criterii estetice. Totul era prevăzut în program. Se putea considera perfectă.

După catalogare, cerceta eventualele forme de viață. Structura chimică pe care o aveau, metabolismul, modul de reproducere. Dacă aveau activități protointeligente sau nu. Abia apoi evalua gradul de inteligență.

Elementele minerale descoperite pe această planetă erau alcătuite din materii feromagnetice. Se deplasau în interacțiune cu rocile de la suprafață. Principala lor ocupație: “jocul cu pietrele”.

Folosindu-se de câmpul magnetic propriu, ridicau bucăți de rocă de diferite mărimi, imprimându-le traiectorii bizare. Le adunau pentru a forma diferite alcătuiuri, le împrăștiu, le grupau din nou. Dar aceste manifestări nu puteau fi considerate inteligente. Pe ultima centură de asteroizi cercetase niște elemente care descompuneau lumina albă în razele spectrului. Din acestea foloseau opt nuanțe ale culorilor albastru și verde, pe care le roteau alternativ, cu diferite viteze, în jurul unui ax imaginar, alcătuind evantaie luminoase. Ce era inteligent în asta?

Definiția inteligenței, așa cum o cunoștea, nu admitea nici un dubiu: un element posedă inteligență dacă are manifestări externe ale procesului de gândire, acestea fiind Limbajul crionis, Arta însingurării sau cel puțin Sublima părăsire de sine și, în plus, un coeficient de seriozitate de peste cincizeci la sută. Iar elementele de pe G2-CY-A12 nu aveau așa ceva.

Deci, lucru clar, nu erau inteligente. Însă puteau fi folosite ca sursă de materiale feromagnetice foarte pure. Consideră dosarul închis și porni mai departe. În neant.

Luase direcția unei planete dintr-un sistem solar învecinat, atrasă de semnalele electromagnetice pe care le recepționase din sectorul acela. Erau generate artificial, fără îndoială. Catalogase câteva sute de emisiuni ce împânzeau o bandă largă de frecvențe. Speranțele îi creșteau.

Ajunsă în apropierea planetei, cu tot entuziasmul care o cuprinse, acționă ordonat, după algoritm. Înregistrează volumul, densitatea mijlocie, suprafața, viteza medie pe orbită, accelerația gravitațională, albedoul. Catalogă: G3-CW-A39. Din multitudinea de viețuitoare care populau planeta se concentrează asupra unei specii care îi atrase de la început atenția. Ea producea emisiunile electromagnetice pe care le detectase. În afara acestei activități, părea să aibă o manie ciudată. Indivizii speciei scrijeleau cu încăpățănare scoarța astrului natal, într-o acțiune

căreia, deocamdată, nu reușea să-i descopere finalitatea. Foloseau materia astfel obținută în scopuri stranii: o aglomerare în grămezi întinse pe suprafețe foarte mari, hrăneau cu ea elemente ce păreau să o metamorfozeze, foloseau produsul finit la alcătuirea unor noi grămezi ce aveau o organizare geometrică primitivă.

Sonda era dezamăgită. Aceste elemente erau protointeligente, doar atât. Le compătimea. Câtă risipă de energie! Pentru ce? O specie cu disponibilități, cum părea aceasta, putea ajunge departe. Dar nu astfel, risipindu-și puterea de muncă fără rost.

Își îndreptă atenția, conform algoritmului, spre posibilitățile de folosire a planetei, trecând în revistă datele acumulate din analize. Fu surprinsă de cifra albedoului. Treizeci și nouă la sută! Planeta era foarte potrivită pentru stațiile de pompare energetică. Însă elementele băștinașe constituiau un factor perturbator. Transformând morfosfera, chiar într-un timp destul de îndelungat, afectau și cifra albedoului. Trebuiau eliminate. Nu dispunea de o energie suficient de mare pentru a le transporta, pe toate, până la o planetă care avea condiții asemănătoare. Va selecționa câteva exemplare pe care le va aclimatiza undeva, salvând specia. Restul vor muri. Va schimba raportul gazelor din atmosferă.

Selecția o făcuse după criteriul calității individuale. Indivizii trebuiau să aibă dezvoltată cu precădere acea latură a protointeligenței, întâlnită și la elementele inteligente, care să favorizeze transportul: Arta însingurării. Găsise cu greutate câțiva reprezentativi potriviți dintre miliardele care alcătuiau specia. Norocul făcuse ca aceștia să posede și altă caracteristică a inteligenței, Sublima părăsire de sine, lucru foarte rar întâlnit la ființele protointeligente.

Naveta de serviciu plonjă în oceanul atmosferic al planetei, îndreptându-se spre o aglomerare geometrică situată în emisfera nordică și se opri la câțiva metri deasupra acesteia.

Paznicul instituției se trezi brusc. Privi panoul de control. Totul părea să fie în ordine. “Hm, am ațipit”, își spuse și se ridică de pe scaun pentru a se mișca puțin. La fiecare genuflexiune, cheile de la brâu îi zăngăneau vesel.

Atmosfera din încăpere devenise înăbușitoare. Deschise fereastra, inspiră cu poftă aerul rece al nopții. Înălțându-și privirea spre stele, descoperi uimit un obiect ce plutea la câțiva metri deasupra curții. O sferă. Răspândea un halou albastru. Aerul mirosea a ulei ars, un bâzâit porni să cânte îngânat, molcom, apoi tot mai tare, nestăvilit. Se aprinseră proiectoarele din curte, alarma panoului de control cârâia acompaniată de pâlpâirile luminilor de avarie.

Electro-magnetul yalei de la ușă țcănea sacadat.

Paznicul se repezi la telefon. Își retrase grăbit mîna: receptorul frigea. Încercă să iasă. Reveni la geam și se propti în gratii, înjurând. Dezastrul tocmai începuse.

Rând pe rând se deschideau ușile camerelor din Corpul Special. Geamurile se spărgeau cu zgomot, gratiile erau smulse din pereți de forțe nevăzute. Nebunii ieșeau pe coridoare, unii tăcuți, serioși, alții profetind cu fervoare sfârșitul lumii, rupând de pe pereți inscripțiile “Atenție, bolnavi periculoși”. După ce au distrus tot ce se putea distruge, au pornit spre curtea spitalului, folosind cu nonșalanță ieșirile de siguranță, ale căror uși se deschideau cu docilitate în fața lor.

Sfera albastră a coborât, înghițind rând pe rând pasagerii. S-au urcat în ordine, râzând fericiți, făcând semne prietenoase paznicului ce stătea la geam. Apoi s-au pierdut între stele. A rămas doar bâzâitul dinainte. Acționa ca un catalizator, obligând azotul din atmosferă, inert în condiții obișnuite, să se combine cu oxigenul. Se forma dioxid de azot, iar oxigenul din aer se consuma, încet...

o

("Jurnalul SF" nr. 22, 1993)